

מאשרים כי ניתן להם בכלל לראות, ולוא גם במבט חטוף ומרחוק, את העילית הנכר. חרת. גם עבורם יש חבלים, אבל הם רחוקים מבנייני האומה, מתוחים לאורך רחובות ירושלים.

רשימה א' — הם מגיעים בכבוד ובהדרגה, מונגים בחליפות כהות, וארשת של אבל כבוד. מסתדרים בשורות, לפי הוראת המזכיר. נה על הטקס. מברכים זה את זה לשלום בכבוד ראש, ללא חיוכים מצויים. החיוך המצוי לא מתאים הפעם. מתחצצים נוכח משביהרוח הקרה, בלתי מוגנים, חשופים לקהל ולרוח.

רשימה ב' — בהמון, הדחיס כמו בזירה צרה, המצב טוב בהרבה. חליפה שחורה אינה חובה, ואף לא ארשת אבל מידבקת דרך קבע. כאן מיטיבים כולם להכיר את כולם. מרגישים כמו במסדרונות הכנסת. משוחחים בחציקול, וכנושאי השיחה משמר שים אלה מרשימה א', שמעבר לחבל ה' מתוח. רשימה ב' תופסת ונסערת מן ה' רכילויות החדשות שבחדשות.

„הזקן החליט להיפטר מגולדה ומשפירא. זה כבר מוחלט!“
 „אבל למה משפירא?“
 „ברור, עמד קרוב מדי ללבון.“
 „אשכול ילך אתם. אשכול לא יישאר לבד עם פרס...“

„אז שילך. הזקן יעשה הכל כדי להכריע בעניין לפני שילך בעצמו.“

לעתים נוצר מגע בין שתי הרשימות. מהעבר ההוא של החבל מופיע שמעון פרס, בלוויית יוסף נהמיאס. ניגש לגבול. מברך לשלום אנשים סוג ב', מושיט את היד מעל לחבל המפריד. שמעון פרס — חסיד הדמוקרטיה הפקידותית, מפגין התנגדות לאוליגרכיה האריסטוקרטית.

בשטח העילית מופיע אחד השרים ל' שעבר. מיד ניגש אליו קצין המשמר, מס' ביר משהו, מצביע על מקום המזומנים

לואים לעצור את המבול

בתוך הקבר

רגעים אחרונים לפני סתימת הגולל על נשיא המדינה המנוח. איש יחידת חברת קדישא של הרבנות הצבאית מניח לוחות שייש על הארון. ההלוויה נסתיימה בהר המנוחות, שם ניקבר הנשיא לפי רצונו.

מרשימה ב' השרלשעבר ישראל ברזילי מתחכת בלהיטות. הקצין לא מתחר, מצביע על סרט אבל הצמוד לדש המעיל: סוג ב'. השר לשעבר מסיר את הסרט, מתערב בין שורות העילית של רשימה א'.

שגמעת העין, על גגית הסביבה, מרפסות, חומות — אלפים, אלפי ראשים. העם נפרד מנשיאו. הארון, שהיך מן הבמה, נישא על כתפי קציני צבא ומשטרה בכירים. אחריו בני המשפחה, אחריהם הממשלה והקורפוס ה' דיפלומטי. ואחריהם כל יתרת רשימה א' — כשלוש מאות איש. אחריהם רשימה ב' — אלפי נבחרים סוג ב', ולבסוף — רשימה ג' — עוד אלף לפי סדר החשיבות. ביחד — אלפים שלוש מאות. העם מלחה את נשיאו.

★ ★ ★ התמוטטות ההירארכיה

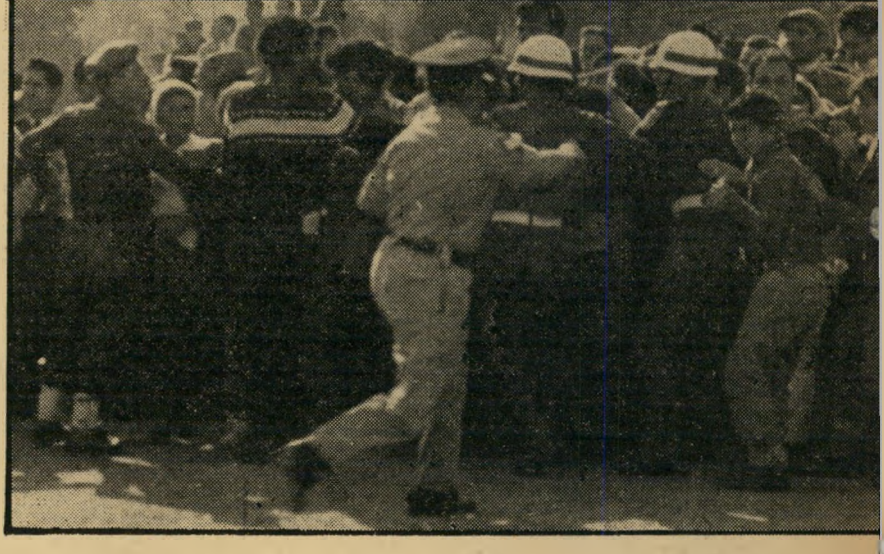
פי אותו הסדר עצמו עמד מסע ההלוויה להגיע עד בית-הכנסת ישורון. במשך כל שעות היום שידר קול ישראל את סדר צעידת המלחים, כשהוא מועיד לעשרות אלפי האזרחים, שנקהלו ברחובות ירושלים, תפקיד של צופים סביב לים בלבד. כדי להבטיח את שמירת הסדר בקהל, גוייסו אלף חיילי מילואים. ההלוויה הפכה למיבצע צבאי. תפקיד המשטרה הוגר בל להסדרת ענייני-התנועה בלבד.

אולם כל אלו הסדר, שעל קביעתו שקדו שבועות, התמוטט ברגע אחד. קרה מה שחייב היה לקרות: הרחוב לא רצה לזויה עם סוג א', ב' וג', אשר פרטיה עובדו בדממת משרדי הצמרת.

זה התחיל ברגע בו יצא מסע ההלוויה מן השערים הסגורים של בנייני האומה. (המשך בעמוד 18)

על הבמה דויד בן-גוריון. הרמקולים ניחרים וצורודים. הרוח נושאת מלים בודדות, קרעי משפטים. „אנחנו מלחים למנוחת עולמים את בחיר העם ואהובו, נאמן בית ישראל לכל שבטיו ועדותיו...“

הפה נגדית

התחילה ברגע שההמון המתפרץ כמעט והטביע בתוכו את ראש-הממשלה דויד בן-גוריון. ההלוויה קיבלה כוונות של מבצע צבאי מתוכנן, אשר עמד הרמטכ"ל רב-אלוף צבי צור, המיבצע הפתיים בסלולן נמור עקב התפרצותם של המוני ירושלים.

לתפוס את כל סולם החשיבות, ומפוזר בין מאות בנייני הממשלה, הרשויות המקומיות והמפלגות. זכנסו כולם במקום אחד, חולקו ב' במשמרות שוטרים וצבא, סוגו לפי זמנות וגודלן ואפילו בעזרת צורתם של סרטי האבל.

זה א' — שטח נרחב עם גישה הממשלה, נשיאות הכנסת, סגני קורפוס הדיפלומטי, שופטי בית העליון, הנהלת הקונגרס היהודי עילית שבועלית.

זה ב' — מצטופפת בסמוך, אולם מן הקודמת בחבל עבה ובצבע חברי כנסת, חברי הנהלת הסוכנות, שעבר, פקידים בדרגה ג', מזכיר הועד-הפועל הציוני, הנהלות האוני' ת.

זה ג' — ממוקמת לגמרי בצד ג' נקודת מגע עם ההייליין. פקידים, ראשי רשויות מקומיות, שופי וייס, קצינים בכירים. המחולק בחבלים עבים. מקומות פחות טובים וגרועים. המקום הרא' שני והשלישי בסולם הדרגות של מלחים. מה שנמצא מאחורי המישטח נחשב. המוני העם, שצריכים להיות בצדדים מגינים על הניכבדים שורות של צנחנים ושוטרים צבאיים. תישדורות משה-הקרב מעברות באלחוט.

הפרידה

הייתה הרגע קשה של משפחת הניפטר. האלמי מנה, הנכדות והאז, שולחים מבט הארון

הצנחנים משתלטים

הודות להתקפה מאורגנת, ומצליחים להרחיק את ההמונים. שרשרת צבאית מונעת את ההמון מלהתקרב לראש מסע ההלוויה. תישדורות משה-הקרב מעברות באלחוט.